

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube G. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

145. szám.

Brassó, Csütörtök, december 22-én.

III. évfolyam 1887.

A helyzet.

A politikai helyzet mindenesetre nagyon komoly. Egyre folynak a tanácskozások s nagyon félt, hogy a tavasszal még komolyabb lesz, sőt valószínűleg vérrel váltatik meg a muszka czár szeszélye. — A miniszterek tanácskoznak naponként a teendőik felett. Ő Felsőge élénk részt vesz a tanácskozásokban s ez még inkább megerősíti azt a feltevést, hogy a helyzet nagyon komoly.

Ezzel szemben Oroszország részéről mindinkább érkeznek a mentegető nyilatkozatok. De a tettek ellentmondanak a szavaknak. A csapatösszpontosítás, a fenyegető magatartás és egyebek mind csak a mellett bizonyítanak, hogy nem minden úgy van ám, a hogy azt az orosz sajtó látszatni szeretné. Tény, hogy az orosz komolyan készülődik. Tény, hogy az orosz oly magatartást tanúsít, melyet mindennek lehet nevezni, csak békésnek nem. — De hogy tényleg akar-e háborút Oroszország, vagy pedig csak ijesztés akar-e ez lenni azért, hogy monarchiánkat engedményekre bírja, azt még most eldönteni nem lehet.

Az utóbbi napokban érkezett hírek ez utóbbi véleménynek adnak igazat. Orosz felhivatalosok tudni vélik, hogy Oroszország hajlandó volna azonnal megszüntetni a csapatösszpontosítást, ha hogy Németország s Ausztria-Magyarország beleegyezését adná Coburg Ferdinánd hercegnek Bulgáriából való eltávolítására.

Tehát a szeg csak kitészik a zsákból! Ha ez igaz, a miben különben kételkedni nincs okunk, úgy inkább kívánnunk kell a háborút, semhogy beleegyezzünk egy diplomáciai blamageba. Mert hogy ez reánk nézve a lehető legnagyobb csapás volna, azt mondanunk is fölösleges.

Ausztria-Magyarország nagyhatalmi állásának létérdeke követeli, hogy a keleten egy tapodtat se engedjünk azon vívmányokból, a melyeket eddig külügyi politikánknak sikerült kieszközölni. Ausztria-Magyarországnak saját létérdeke parancsolta kötelessége megtartani befolyását a keleti államokra.

Romániával kitűnő politikai viszonyunk van. Romániának nem áll érdekében Oroszország polyp-karjaiba vetni magát, mert biztos

vesztébe rohanna. Szerbiához a lehető s képzelhető legbensőbb s legőszintébb viszony köt. Ennél őszintébb politikai viszony nem is képzelhető. Szerbia részéről tehát biztosítva vagyunk, Románia részéről pedig nincs mit tartanunk, mert létérdeke vonzza hozzánk. Hátra van még Bulgária. Ez a gordiusi csomó. Bulgária a csomópontja a keleti politikának. A ki Bulgáriában befolyással bír, az befolyásolja a keletet.

Azért kellett volna nekünk Battenberg Sándor herceget lehető legerélyesebben támogatni, mert ő állott útjában a muszka hódítvágnak. De ha már elejtettük a slivniczai hőst, legalább biztosítsuk befolyásunkat s támogatassuk Coburg Ferdinándot, ki méltó utódja lesz Battenbergnek. Coburg Ferdinánd állása mindinkább jobban megszilárdul Bulgáriában, s abban az arányban, melyben ő biztosítja állását — szilárdul meg a mi befolyásunk is.

Akármit is legyen azonban a helyzet s akármit is mondjon Oroszország, minket annak nem szabad feszélyezni. Nekünk csak egy kötelességünk van: biztosítani pozíciónkat, nem engedni egy tapodtat sem. És ha kell, veredjünk meg az oroszszal. Ha neki kedve van — ám legyen. Egyrészt monarchiánk hadereje, népünk lelkesedése, másrészt minden kétséget kizáró hatalmas szövetségeseink, Anglia rokonszenve, Románia kényes helyzete, biztosítják nekünk előre is a győzelmet.

Jőjjön, a minek jönnie kell! Tegyük meg előre mindent, s legyen a korona s kormány is meggyőződve, hogy népünk, a magyar nemzet nem fog visszariadni semmi áldozattól, ha arról van szó, hogy Magyarország tekintélye megóvassék.

Legújabb tudósításaink következők:

Bécs, decz. 20*) (A „Brassó“ eredeti távirata.) Ma délután 1 órától 3 óráig a király elnöklete alatt nagy koronatanács tartatott, a melyen résztvettek: Kálnoky, Bylandt, Taaffe, Tisza, Dunajewsky, Welsersheimb, Fejérváry és Orczy miniszterek. — A „Fremdenblatt“ reggeli számában communiquet közöl, a mely

*) Ezen sürgöny vonalzavar miatt csak 21-én d. u. érkezett hozzánk.

szerint a tegnapi miniszteri értekezletek, melyek a király elnöklete alatt miniszteri tanácskozással befejezést nyertek, azon eredményre jutottak, hogy nem veendő oly intézkedések fogamatba, melyek szükségessé tennék, hogy a delegációk közelebb egybehivassanak.

Bécs, decz. 21. (Eredeti távirat.) Tisza Kálmán miniszterelnök a délelőtt folyamán Kálnoky gróf külügyminiszterrel értekezett a külügyi palotában, hol Rudolf trónörökös 9³/₄ órákor szintén megjelent.

Párisból f. hó 20-áról jelentik: Szemben az európai izgatottsággal a francia kormány fenn akarja tartani cselekvési szabadságát, hogy minden erejét területének és nagyhatalmi állásának megvédésére fordíthassa. Ez okból a francia minisztertanács azt határozta, hogy a Madagaskar szigetén a statusquo tartassék fenn. Különben itt senki sem hisz a közvetlen háboru veszélyében; Ausztria-Magyarország mértéket tartó eljárása nagy elismerésben részesül.

Másrésről jelentik Bécsből:

A bécsi tanácskoznányok részleteiről még nem jöttek oly értesítések, melyek alapján a helyzetről biztos ítéletet lehetne mondani. A benyomás azonban, melyet a körülmények, melyek a tanácskozásokat körülveszik, úgy a bécsi, mint a budapesti beavatott körökre tesznek, az, hogy a mennyiben ez monarchiánk elhatározásától függhet, — nem lesz háború Oroszországgal. A budapesti tözsdére már két nap előtt érkezett Bécsből az a hír, hogy Albrecht főherceg személyesen fog Szentpétervárra utazni.

Budapesti katonai körökben a háboru kitörését hiszik; de ez könnyen megérthető azáltal, hogy a katonák mindig a háborút óhajtják s tehát remélik is azt, a mit óhajtanak. 26-án a budapesti tisztikar katonai tanácskozmányt tartott, mely az indulási tervekkel foglalkozott. Azt a kérdést vitatták, hogy mennyi idő alatt követhetnék ezredeiket az ujonczok és az egy éves önkéntesek, a kik ma még nincsenek teljesen kiképezve. S abban állapodtak meg, hogy ha rögtön érkeznek a mozgósítási rendelet, az ujonczok és egy éves önkéntesek már február hóban a csatákra mehetnének.

A „Nowoje Wremja“ és a „Nowosti“ azt írják: mig Ausztria-Magyarország és szövetségesei kétségtelen bizonyítékait nem adják annak, hogy Oroszország igényeit Bulgáriára szerződészerűen respektálják, a

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Georgia utolsó királynéja.

— Történelmi vázlat. —
Wille után.
(Vége.)

Hadilla megtartotta nyugodt magatartását, egy perczig sem vesztette el lélekjelenlétét, hanem megvető tekintetét vetve az árulóra, viszonzá:

— Hazudsz, te gyalázatos gazember!

Tovább nem engedték beszélni. A tábornok egy intésére hirtelen hat felfegyverzett orosz gránátos lépett elő, egyenesen Hadillának tartva, hogy bilinesekbe verjék. Hatalmas ökölesapásokkal verte vissza az óriás támadóit, de végre legyőzetett a túlerő által, letipor tatott a földre s bilinesbe veretett. Mikor így kivezeték, Kalatusoff elég durva volt, a védtelent arczul ütni. Hadilla azonban büszkén fordult vissza s keresztülfuró tekintettel mondá:

— Csak szabad volna még töröm és jobb kezem, veszve volnátok mind!

A szökési terv ezen meghiusítása után Tsitianoff nem tartotta többé szükségesnek az összeesküvés okai s részletei után kutatni. Tisztán látta, hogy a királyné a kezdeményezője az egésznek, s elhatározta, hogy egyenesen Szentpétervárra kísérteti. Elhatározását tett követte. Másnap reggel Lazareff tábornok és a tolmács két század katonaság kíséretében megjelent a királyné lakása előtt. A cél az volt, lehetőleg nagy zajt csapni s ezzel a királyné hieit elremiteni. A katonaság kürtszóval kerítette körül a házat.

Ekkor Lazareff a tolmácsal minden előzetes bejelentés és formalitás nélkül belépett a királyné hálótermébe. A zajtól álmából felriadva, a királyné már ott ült a pamlagon, melyre keleti szokás szerint este az összes házbeliék számára párnák helyeztetek. E pamlagon aludt még a királyné hét gyermeke, kik közül a legidősebb is alig volt több kilencz évesnél. A két férfiú minden köszöntés nélkül lépett be. Lazareff minden czeremónia nélkül mondatta a tolmácsal a királynénak:

— Keljen fel, azonnal el kell utaznia!

A királyné nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem nagy lelki nyugalommal viszonzá:

— Hát miért rögtön? Nem látja, hogy gyermekeim itt alszanak? Ha hirtelen felköltöm őket, úgy vérök megromolhatnak.*) Ki adott önnek ily sürgős rendeletet?

Midőn Lazareff erre Tsitianoffot említé, a királyné a megvetés kifejezésével mondá:

— Tsitianoff szégyenfoltja családjának!

Ezalatt a királyné a pamlag egy vankosál tér-

*) A kaukázusi népek babonája.

dére helyezte, mintha karját akarná reátámasztani. E párnában azonban régóta rejtegeté már elhalt férje törét. Lazareff látva, hogy a királyné nem akar sem felkelni, sem alvó gyermekeit felébresztetni, közeledett a pamlaghoz s mindkét kezével vállon fogta a királynét, hogy felemelje. De alig nyult hozzá, Mária már oly vad dühvel döfte a tört mellébe, hogy annak hegye hátán jött ki.

— Így hal meg az, ki a szerencsétlenséghez még megalázást is akar csatolni! — kiáltá azután kétségbeesetten.

A tábornok egy kiáltással összerogyott s a másik perczben már halva is volt. Most a tolmács kardot rántott s egy vágást mért a királyné karjára, a ki még mindig görcsösen szorította kezében a tört. A királyné jobb karjából patakként folyt a vér.

A zajra felébredt a királyné koros anyja, ki a szomszédszobában aludt. Mikor vértől elborítva látta leányát, egy sikolylyal reáveté magát s jajgatva szorítá karjai közé. De ebben a perczben több tiszt s katona hatolt a szobába, durva ütlegekkel vonva ki a királynét anyja karjaiból. Vérezeve s bekötés nélkül hurczolták ki gyermekeivel együtt szobájából az utcára, hol aztán durva kezek a készen álló kocsiba emelték.

Igy hurczolták el a szerencsétlen királynét Tiflisből s kíséretük erős katonai fedezet alatt Szentpéter-

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva v. vidékre postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1—10 se helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérletdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetend.

készülődések folytatni fognak s Ausztria-Magyarország készen lehet minden eshetőségre. A „N. Wremja” szerint az odesszai egyetemet is bezárták.

Belföld.

Brassó, decz. 21-én. (Fölmentés a népfölkelési szolgálat alól.) A népfölkelési törvény végrehajtása tárgyában a belügyminiszter — ez ország összes törvényhatóságaihoz a következő körrendeletet bocsátotta ki:

„A népfölkelésről szóló 1886. évi XX. t. cz. 2. §. ötödik bekezdése értelmében azon népfölkelésre kötelezettek, a kik a közszolgálat teljesítésére, vagy annak érdekében nélkülözhetlenek, a népfölkelési szolgálat alól felmenthetők; és az ily egyének ideiglenes fölmentését az ő cs. és apost. kir. felsége által f. évi január hó 31-én kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott utasítás 104. pontja értelmében az illető szakminiszter véleményezése alapján a honvédelmi miniszter ur rendeli el. A végből, hogy a közszolgálat teljesítésére vagy annak érdekében nélkülözhetlen népfölkelésre kötelezetteknek a népfölkelési tetteles szolgálat alól fölmentését, illetőleg polgári alkalmazásukban meghagyását a honvédelmi miniszter urtól már a jövő 1888. évre vonatkozólag is kieszközölhessem, a folyó évi márczius hó 16-án 17.608. sz. a. kibocsátott körrendeletem alapján a f. évre vonatkozólag szerkesztett összeírások kötelezettségében álló azon központi és járási tisztviselőkről, rendezett tanácsú városi és községi közegekről, továbbá a vármegegye felügyelete alatt álló magán tébolydák, kórházak és gyógyszerházak személyzetéről, nemkülönben a községi orvosokról, kiknek az általuk jelenleg elfoglalt polgári állomásokon való megtartását, közszolgálati tekintetből elkerülhetlenül szükségesnek tartja, a honvédelmi miniszter ur által folyó évi november hó 29-én 7994. eln. sz. a. kelt körrendelettel megküldött minta szerint — a körrendeletben és ahoz csatolt alapelvekben foglalt tüzetes utasítások szem előtt tartásával — lelkiismeretes pontossággal kimutatást készíttessen és azt hozzám két példányban — melyek azok szerkesztéseért felelős alispán aláírásával látnadók el — jövő évi január hó 15-ig minden további sürgetés bevétele nélkül, annál bizonyosabban terjeszsze föl, mert részemről a honvédelmi miniszter ur azon kívánságának, hogy a felügyelete alatti törvényhatóságok, községek, hatóságok és intézetek személyzetére vonatkozó kimutatások az én véleményezéssel el látva, legkésőbb január hó végeig átküldessenek, csak azon esetben fogok eleget tehetni, ha az e végből szükséges adatok az illető törvényhatóságok részéről pótlást nem igénylő szabatosossággal idejekorán rendelkezésre állnak.

várta. Utjában a georgiaiak mindenütt közel futottak kocsijához, jajveszékelve szerencsétlen királynéjok sorsa felett. Egyik fia, Heraklius, útközben szomjúságról panaszkodott, s mikor egy georgiai vizet akart neki nyújtani, a katonák tettelesen bántalmazták, elkobozva korsóját is.

Tsitianoff kíváncsi lévén, hogy a királyné mit beszél útközben gyermekeivel és a georgiaiakkal, oly kocsist választott, ki egyuttal a georgiai nyelvet is értette. Mikor ez visszatért Tiflisbe, értesíté a tábornokot hallgatódzása eredményéről. Így többek között kérde a királynétól nyolcz éves fia:

— Mama, miért ölted meg azt a tisztet?

— A magunk s a te becsületédért! — viszonzá az anya. Mire a gyermek ezt felelte:

— Akkor mama, mondd Pétervárotról, hogy én ölttem meg őt; legalább nem bántalmazhatnak téged.

Mikor a királynét karhatalommal elindították Tiflisből, Lazareff komornyikja eljött, hogy eltakarítsa gazdája holtestét. Ugyanabba a szönyegbe takarták, melyen még röviddel azelőtt mint parancsnok állott a királynéval szemben. Másnap nagy katonai pompával temették el.

A tolmács ellenben, félve a nép bosszujától, a miért királynéját megsebzé, elmenekült. Azonban nem sokára megöletett a lesghiaiak által, a kik a királyné elhurcolása miatt fellázadtak.

Az áruló Kalatusoffot is elérte a Nemezis. A teljesített gaz szolgálatokért megkapta ugyan az ezer aranyat és tisztí rangot, sőt egy georgiai kerületben rendőrönök is lett; de a nép gyűlölte és megvetette őt, úgy hogy lelkiismeretéről üldözötve, néhány év múlva önkézevel vetett véget életének.

A szerencsétlen királynét Szentpétervárt egy kólosorban fogva tartották. A bánat hamar megtevé hatását nála: alig öt év múlva meghalt. A georgiaiak körében még ma is él emléke; mondák és dalok örökíték azt meg, apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre.

delkezközésekre bocsátatának. Tekintettel arra, hogy a honvédelmi miniszter urnak idézett körrendelete 5-ik pontja értelmében a népfölkelésre kötelezettek megtörtént fölmentése nemcsak egy évre szól, hanem mindaddig érvényben marad, míg az illetőnek nélkülözhetlensége fennáll, és jövőben csak olyanok lesznek az összeírásba felveendő, kik felmentve nem voltak és kiknél a felmentési igény időközben megszűnt, de ezen indok újból beállott, különösen felhívom a törvényhatóság figyelmét arra, hogy ezen alapvető összeírást kiváló gondnal és beható alaposzággal állítsa egybe. A miniszter helyett Beniczky államtitkár.

Román lapszemle.

— A „Gaz.” harcias kedve, káröröme. A „Telegr. R.” és „Tribuna” farkas barátsága. Belényesi tanárok. —

Nagy lármát csapott közelebb a Szilágyságból a Gazetában egy gr. kath. román lelkész. Vezércikké léptette elő a szerkesztő azt a tudósítást s ajánlotta olvasóinak becses figyelmébe. S mi lehet annak a vezércikké előléptetett levélnek a veleje? Az a keserves panasz, hogy az anyakönyvi kivonatokat a hatóságok magyar nyelven is követelik. A lelkész csak anyanyelvén állítja ki, de ezt az illetőnek visszavetik, és utasítják, hogy menjen és hozza el az államnyelven is azt a keresztlevelet. A lelkész nem enged, a hallgató követeli és ebből aztán sok kellemetlensége származik a lelkésznek hallgatóival szemben.

Ezen ép úgy lehetne segíteni, mint pl. Romániában is van, hogy a nem román ajku lelkészek kiadják az állam nyelvén is a követelt bizonyítványt s ezzel szent a békesség.

Igy tesznek bizonyosan Beszszarabiában is a román gör. kel. lelkészek, kiállítják orosz nyelven is a Carte de botez. Megjár ez Romániában, mert az Románia; megjár Russiában, mert ott van a kancsuika; de Ungariában nem kell elismerni, hogy van államnyelv.

„Itt vállat vállhoz kell vetni, hogy védelmezzék még megmaradt szent jogait s hogy ne engedjék, miszerint az ellenség(?) legkisebb rést is törjön az ő várak falán, mert abból a kis résből nagy kapu válhatand, melyen az ellenség kedvére bemehet s bűsithatja a lelkész, a mikor neki tetszik.”

Az olvasó láthatja, hogy ebben az egy mondatban két ízben van megemlítve az ellenség. Jó, ha tudja, hogy ezt a mondatot a „Gazeta” egy cifra vezércikkben újból ismétli. A lelkész azon van, hogy vessenek vállat válihoz, ne hagyják, hogy az ellenség rést törjön a vár falain.

A „Gaz.” ezt helyesli, de egyuttal most szeméretet veti a papoknak, hogy lám, nem akartatok a national párthoz csatlakozni, lám azt mondtátok, hogy itt nem politizáltok, mert a politikával ártatok az egyháznak. Most már ott van la! Vessétek vállatokat össze és ne engedjétek! A rés már úgy is meg van törve a vár falán; a tanítókat nem lehet a miniszter hire nélkül hivatalos állásuktól elmozdítani, a hivatalos leveleket az állam nyelvén is címezni kell, a szilágysági rés ma-holnap Brassóban is érezhető lesz! Már most tehát félre a tréfával, hanem vessék össze vállait mind a két román felekezet és a nationalpárttal együtt álljanak a résre.

Ime mi mindenhöz kerekedik egy-egy „Gazeta” vezércikk s ebből egy Román lapszemle! A mi Romániában és Oroszországban egészen természetes t. i. az állam nyelvének respektálása, ez Ungariában ürügy arra, hogy védelmezzék az autonómiát azaz álljanak résre az állam nyelve ellen. A vladikától az opincáig — bocsor — mindenki vessé össze vállát az állam nyelve ellen.

A „Gaz.” akárhányszor védekezik, hogy ő nem ellensége a magyar nemzetnek és ime most az ellenség ellen résre hívja a püspöktől a parasztig az egész natiót, hogy a keresztlevelet lehessen továbbítani az állam nyelve nélkül is. Most már lesz aztán vállvetés! Hol? Sehol egyebütt, mint a „Gaz.” hasábjain, mert künn az életben egyéb dolguk is van a vladikáknak és opinkásoknak, hogysem erre a hóbortra hederítsenek.

Nagyon jól esik a Gazetának az is, hogy az E. M. K. E. és ev. ref. egyház állandó igazgató tanácsa között a segélyezés mikéntjére nézve némi nézeteltérés merült fel. Fiasco! kiált fel örültségében. Majd csak eligazítjuk azt mi; az igaz, nem úgy, mint ő szeretné. Hát ő hogyan szeretné? Találja ki az olvasó.

A „Tribuna” és „Telegr. Román” rossz barátságban éltek eddig is, de most már közel állnak a sajtóperhez. Albini a „Telegraf R.” szerkesztője ellen olyan nyilatkozatot tett közzé a Tribunában, a mit ez el nem hallgathatván, sajtóper akaszt a „Tribuna” nyakába. Szlavics ennek előérzetében írja az erkölcsi prédikációkat a publikuma számára, mialatt a szerkesztő a belényesi levelező ellen pattog, mert ez is ráhuzott. Apropos Belényesi!

Nem tetszik a Gazetának, hogy ott a román tanárok, ott, a hol jónak látják, a társadalmi életben magyarul beszélgetnek. Hát hogyan beszélgesse nek, ha olyan magyar társaságha kerülnek, a hol nem tudnak románul, de ők jól tudnak magyarul? Hogyan? Hát mire való a román nyelv! Heh, sok bogara van ennek a mi Lenszeres Diariulunknak!

Czenkalji.

A csángókért.

— A szövő iskola, mint népünk igényeinek leginkább megfelelő házi ipar megalapítója. —

Hétfalú, decz. 15.

Nem esik meg talán egy társas összejövettel sem olyan, melyben csángó népünk anyagi helyzetének javíthatása ne képeznék a beszéd tárgyát és az ily megbeszélte dolgok, igen gyakran, a sajtóban is nyertek már kifejezést.

Ezen cél elérhetése lebeghetett annak idején, azok szeméi előtt is, kik a hosszafalusi állami felső, nép- és faragó iskola felállítására ügyében fáradoztak. Egy szóval házi ipart akartak a népnek kezébe adni, melylyel csekély földbirtokának igen is szerény jövedelmét gyarapíthassa. Az intézet virágzik s derék műfaragó tanítója tapintatos és ügyes vezetése alatt meglepő eredményeket is mutatott fel.

Hogy van tehát, hogy ezen eredmények sem képesek a kívánalmakat kielégíteni? — És már többször nyilvános megtámadtatásban is részesült, hogy nem elégíti ki e nép igényeit. És csakugyan ha vizsgáljuk a dolgot, azt fogjuk tapasztalni, hogy a házi ipar ez ágának még csak nyoma sincsen meg a Hétfaluban, dacára annak, hogy az intézet már több év óta fennáll és szép sikerrel működik.

Mi ennek tehát az oka?!

Több oka is lehet biz annak, én azonban jelenleg csak egyre szorítkozom. Szerény nézetem szerint az egyik legfőbb ok az, hogy a faragászati iskola a felsőnépiskolával van összekötve, népünk pedig — valljuk be az igazat — még nem áll a műveltség azon fokán, hogy a földmives a 6 elemi osztályon kívül, más felsőbb osztályok látogatását is szükségesnek látja; ha tehát fiát 3—4 éven át a felső nép- és faragóiskolába járattja: megvárja, hogy abból „ur” legyen, de meg a fia is ámbíciózussá válik s restelené újában az ekeszarva mellé visszamenai.

A faragászat megtanítása iránt csak akkor mutatna nagyobb hajlandóságot a nép, ha ez oly időben történnék, mikor a „cselédet” inkább nélkülözheti a gazda, azaz télen és az esteli órákban; aztán a faragászatnak egyszerűbb, elemibb része taníthatnák meg nekik, melynek elsajátítása kevesebb időt igényelne. Egy szóval gyakorlatiasabbá kellene azt tenni.

Hogy mely foglalkozási ág és hogyan lehet gyakorlatiasa valamely vidéken, arra nézve utasításul szolgálhat leginkább: a nép hajlamának kilesése és az illető dolognak könnyű és gyors elsajátíthatása, valamint a készítménynek egyszerű, olcsó és gyors előállítására és végül annak értékelhetősége.

Ezen kívánalmaknak leginkább megfelelő házi ipar, a szövészet volna.

Tudjuk ugyanis azt, hogy népünk nő osztálya legtöbb hajlamot, izlést és csint árul el a fehérnemű készítése körül. E mellett bizonyítanak az egy pár év előtt oly nagy kelendőségnek örvendő csángó kőtenyek, — melyeknek tömeges megrendeléseit folytonos munkálkodásban tartották a pürkereci szövő asszonyokat.

Ez is azonban, mint minden az ég alatt, csakhamar ki kezdett menni a divatból s a csángó asszony szomorú szívvel tette a szín alá nyugalomba szövőszékét, mely oly szép keresethez juttatta.

Mig azonban Pürkerecen pihent a szövőszék, azalatt zajzonban egy asszony leleményessége „más divatot” talált ki, mi által az előkelő nők pénzeit ismét forgalomba hozhassa. Hozzá kezdett csángó függönyök, ág- és asztalterítőket szőni.

De ez nem volt elég, mert a színes fonál magas ára, a kész munkák árát is tetemesen emelte s így ezen jövedelmi forrásnak is nem valami hosszas életet ígért. Hogy ezen segíthessen, oly festékek előállításához fogott, melyek színöket a mosásban, nem hagyják el. Fáradozásait siker koronázta és most 1 fttal olcsóbban képes előállítani a tárgyak darabját.

A ki a kész, nagy csinnal és nem kevesebb izléssel előállított munkákat látja, nem is hiheti, hogy azok előállítására, mily kezdetleges eszközökkel történt.

Ezek előre bocsátása után, azt hiszem, feleslegessé válik annak bizonyíttatása, hogy egy szövőde felállítása — különösen a Háromfalun, hol a zajzoni földön nem megvetendő piacot is nyer, honnan aztán a fürdővendégek, mint élő reklámok, a szélrózsa minden irányában terjesztenék, mint eddig is tették, — mily áldásos volna részünkre nézve.

Nem is kerülte ki figyelmét e tárgy tevékeny tanfelügyelőnknek sem, s ennek érdekében — mint indom — tett is lépéseket, illetőleg felterjesztést, úgy Tatrang községénél, mint a magas kormányhoz; de fájdalom, míg az első késznek ígérkezett a tőle telhelőkkel támogatni: addig a magas kormány, alap hiányában, nem találta teljesíthetőnek.

Igy tehát, bár egy időre ezen igazán üdvös intézmény létesülhetése ki is van zárva, s így jelen soraim a pusztába kiáltott szavakként fognak elhangzani, még is megteszem, mert fájna lelkemnek azt elhallgatni és az illető intéző körök nagybecsű figyelmét ezen igazán közhasznú és üdvös intézményre e helyen is fel nem hívni.

„Irodalmi Értesítő.”

Ezen a czímen egy havonként kétszer megjelenő könyvészeti folyóiratot szerkeszt Szana Tamás, ismert írónk. A lap kiadója Hornyánszky Viktor (Budapest) a M. T. Akadémia épülete.)

Könyvvásárló körökben már nem egyszer merült fel a panasz, hogy a közönség az újabb megjelenő irodalmi művek felől nem nyer elegendő tájékozást. A kritikai közlönyök, melyektől jogosan várhatna az olvasó utbaigazítást, nálunk nem tudnak erősebb gyökeret verni; a politikai napilapok, a közélet erős hullámlása által mind jobban igénybe véve, nem szentelhetnek kellő tért az irodalom minden újabb termékének megbeszélésére; egyes kiadók és könyvtárak nagyobb időközökben megjelenő hirdetései pedig, csakis a könyvek egyszerű czimeit tartalmazván, éppenséggel nem valók arra, hogy a könyvvásárlónak, szükséglete beszerzésénél, kalauzul szolgáljanak.

Hogy az irodalompartolás nálunk nem mutat oly öröndetes arányokat, mint azt a hírlapolvasás gyors terjedése után várni lehetne, első sorban annak kell tulajdonítanunk, hogy nincs olyan közlönyünk, mely a nagy közönség figyelmének és érdeklődésének az irodalom újabb termékei felé való fordítását tekintene főadatának. Nálunk akárhány könyv megjelenik a nélkül, hogy tartalma és iránya felől a közönség tájékozást nyerne, s igen sokszor még azokhoz sem jut el, a kiknek érdeklődésére első sorban számított az író, műve megírásánál.

Az „Irodalmi Értesítő” ezen a sajnosan érzett hiányon kíván segíteni. Nem lesz kritikai közlöny a szónak szorosabb értelmében, a mennyiben már kisebb terjedelménél fogva sem bocsátkozhatik minden egyes könyv beható bonczolgatásába; de figyelemmel fog kísérni minden újabb jelenséget s kötelességének tekintti, hogy érdeklődést keltsen olyan munka iránt, mely érdemes arra, hogy a magyar ember könyvtárában helyet találjon. A lap e szerint közvetítő lesz az írók és a közönség közt s mindkettő érdekét lelkiismeretesen szolgálva, igyekszik előmozdítani a könyvvásárlási kedv élénkítését.

Figyelmet fordít ezenkívül a külföldi irodalomnak kiválóbb termékeire, különösbbe pedig azokra, a melyek hazai viszonyainkkal foglalkoznak, vagy magyar íróktól idegen nyelven látnak napvilágot.

Az „Irodalmi Értesítő” kéthetenként, minden hó 1-és 15-ik napján jelenik meg. Ára az egy évfolyamot képező 34 számnak bérmentes megküldéssel 1 forint.

Kimutatás.

A brassói magyar kisdobóvó intézet javára aláírt összegeket az 1887. évi járulék gyanánt befizették:

Barabás Károly 2 frt, Vasady József 50 frt, Vajna Gábor 5 frt, Aronsohn Henrik 5 frt, Mátyás József 5 frt, dr. Roth József 5 frt, Rudolf J. Adler 5 frt, Grünfeld Salamon 5 frt, Steinhardt Zsigmond 5 frt, Eisenstein M. 5 frt, Feldmann D. H. 5 frt, Weiss M. 5 frt, Verzar László 2 frt, László M. L. 5 frt, Tutsek Károly 1 frt, Péter Mihály 2 frt, Altstädter Antal 2 frt, Fischer Sámuel 3 frt, Szentí Balint 5 frt, Jakab Pál 1 frt, Mandel Henrik 5 frt, B. May 5 frt, Piblinger Ede 2 frt, Járossy János 20 frt, Borosnyai Dániel 10 frt, Dr. Weisz Ignác 10 frt, Sztérenyi József 3 frt, Veres György 2 frt, Józsa Ferencz 2 frt, Kun Antal 4 frt, Balázs Bertalan 1 frt, Ince István 1 frt, Bordás József 1 frt, Babos István 1 frt, Bagotai Ferencz 1 frt, Haluskay Vilmos 3 frt, Antal János 1 frt, Dr. Otrobán Nándor 3 frt, Szépréthy Béla 2 frt, L. Aronsohn 5 frt, Moringez Károly 1 frt, Bisztray Károly 5 frt, Gyorbíró Benő 1 frt, János Lajos 1 frt.

44 tag fizetett összesen 213 frtot.

Brassó, 1887. december 4-én.

János Lajos, pénztárnok.

Helyi és vidéki hírek.

Választás. Iparhatósági megbízottak fognak választatni f. hó 27-én. Erre czéppel oly megjegyzéssel

figyelmeztetjük iparosainkat, hogy egytől-egyig élve választási jogaikkal, csak oly férfiakat válasszanak, kik a beljök helyezendő bizalmat nemcsak megérdemlik, hanem törvénybiztosította jogaikat iparosaink előnyére fogják felhasználni.

A jótékonyág anyaga. A protestáns nőegylet szombaton d. u. 2 órakor a ref. templomépületben lévő iskolateremben osztja ki a szegény protestáns gyermekeknek a ruhákat. Ugyanaznap délután 4 órakor a róm. kath. jótékonyági egylet fogja szokott karácsonyi ünnepét tartani a Nr. 1. nagy termében. Fél négy órakor pedig a két magyar óvintézetben fognak karácsonyi ünnepélyek tartatni. A jótékonyág anyaga sok oldalról száll a szegények és árvák hajlékába!

Gyűlés. A magyar szegény gyermekeket segélyező egylet választmánya f. hó 19-én d. u. 8 órakor ülést tartott, melyen a tagok csak igen csekély számban vettek részt. A gyűlésen — az elnök távolléte és al-elnökök meg nem jelenése miatt — Koós Ferencz kir. tanácsos elnökölt. Határozatba ment, hogy Szilveszter napján 50 gyermek s. p. 25 fiu s 25 leány fog ruhával ellátni. Ime, egy évi eredmény.

Az iparos ifjak egylete az idén is megtartja alakulási évfordulójának ünnepére rendezni szokott karácsonyi táncvigalmát, melyet igen érdekes műsorral köti egybe. A műsor egyik kiemelkedőbb pontját a feolvasás fogja képezni, melyre a rendező-bizottság dr. Weisz Ignác urat nyerte meg. Az estély hétfőn, ünnep másodnapján tartatik a Vigadó („Redoute”) termében, melynek sikerét őszintén óhajtva, melegen ajánljuk ifjaink e közkedveltségű tánczestélyét közönségünk pártfogásába.

Azon 50 szegény tanuló részére, kiket a helybeli „Rongyos egylet” Sylvester délutánján 2 órakor a „Magyar polgári kör” helviségében fel fog öltöztetni, kérem a jószívű és kalácsot sütő háziasszonyokat, sziveskedjenek egy-egy kis kalácskát vagy kenyérkét a sokból kiszakítani s hozzá küldeni, hogy a meleg ruha mellett az újévet ne kezdjék kenyérbeli nélkülözéssel. Lakásomat a t. magyar közönség jól tudja, kérem az adományt bármikor oda küldeni, ott minden feljegyeztetik s nyilvánosan nyugtáztatik. Kiváló tisztelettel Józsa Mihály, a „Rongyos egylet” gazdája.

Halálozás. Példás férj, gondos atya, kitűnő rokon, igaz, őszinte barát, gondos tisztviselő halt meg f. hó 20-án d. u. 2 órakor Lupini Károly megyei írnok személyében. A boldogult 55 évet élt, melyből 16 évet a legboldogabb házasságban töltött. Egyenes, tiszta jellem, becsületes férfiú volt, ki — bár szerény állást foglalt el — megérdemelte a legnagyobb tiszteletet és becsülést. Hosszu szenvedésen kellett átmennie szegénynek, míg végre eljött érte a megváltó halál. Mélyen sujtott, bánatos özvegy, egyetlen fiu, számos rokon s jó barát siratja. Temetése f. hó 22-én, csütörtökön d. u. 4 órakor lesz az ó-brassói ág. ev. temető halottas házából. Béke hamvaira! Áldás emlékére!

A rendőrség figyelmébe. A „Brassó” egyik közelebbi számának „Rendőri hírek” rovatában figyelemztetés jelent meg, szönyegeknek stb. az utcára való porolása tárgyában. Ez rendjén is van így. De egyet a rendőrség elfelejtett, t. i., hogy a házakban is el kell ezt tiltani, nehogy a felső emeletbeliek veszélyeztessék az alattuk lakókat. Hisz nemrég történt meg, hogy egy kanyaró beteg gyermek paplanját, lepedőjét stb.-t porolták s rázták le így. Mi volt a következménye? Egy más gyermek halála. — Másrészt ajánljuk a rendőrségnek, hogy ott, a hol ragályos beteg van, ne csak az illető lakás ajtajára tétessen feliratot, hanem gondoskodjék róla, hogy az illető ház összes lakói azonnal értesíttessenek. Közegészségügyünk érdekében szükséges ezek!

Az „Iparügyek” legutóbbi száma ismét a székeludvarhelyi visszaszűrtött bakkancsokkal foglalkozik, melyeket szerinte Emke. nem volt képes átvé-
tetni s most ő, a szerkesztő, keresztül vitt. Ezt bizonyosan meg is köszönik az udvarhelyiek, de azért kár vele „ágálni” csak azért, hogy az Emke. népszerűtlenné váljon. Kár erőlködni. De mindenesetre vegye tudomásul az „Iparügyek” szerkesztője, hogy az Emke. nem kegyelmet akar a kormánytól az iparosok számára, hanem kitűnő munkák közvetítésével megvetni az iparosok állami szállításainak alapját. — Az Emke.-nek sok kockázattal valója van. Annyi bizonyára nincs az „Iparügyek”-nek!

Rendőri hírek. Lopás. Tegnapelőtt este a Hedvig féle vendéglőben elloptak egy városi zenésztől egy ezüst dohánytartozát. A tettes kézre került s átadatott a bíróságnak.

Eger ünnepe. E hó 17-én ünnepelte Eger a török uralom alóli végleges felszabadulásának kétszázados évfordulóját.

Gyilkosság az Erzsébetvárosban. 19-én este fél 8 óra tájban a Vörösmarty-utca sarkán gyilkosság történt. Egy munkásosztályhoz tartozó egyén ráesett

társára s kését szívébe szurta. A tett oka régi gyűlölet, mely egy nő miatt keletkezett.

Kereskedelmi muzeum. E czím alatt lapunk három közleményt hozott*, melyeknek befejezését épen időnszerű voltánál fogva a következőkben közöljük: A muzeum csoportját végig tekintve, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy nagyon sok oly cikk bírányzik onnan, melyben a fogyasztás nálunk óriási és melyek némi jóakarattal és áldozattal nálunk is előállíthatók volnának. Hogy csak egyet említsünk, fővárosunk egyik a legelőkelőbb üzlete a Kertész Tódor czég, melynek főnöke mindent elkövet a hazai ipar érdekében, mégis kénytelen legkeresettebb cikkeket a külföldről behozatni. — Itt vannak például a karácsonyi cikkek, a legkülönbébb csecsebecsék, — karácsonyfadiszkek száz meg százféle változatban és kiállításban, mulattató és tanulmányos, tréfás, vexáló türelemjátékok és egyéb játékszerek. Kertész a jó bártfai játéktárgyakat is tartja ugyan, de ezekkel nem képes fedezni a közönség nagy keresletét. Kertész Tódor árjegyzékében egész halmaza található a hazánkban előállított czélszerű és szép cikkeknek, de roppant nagy azon érdekesnél érdekesebb cikkek száma, melyek eddig hazánkban vagy éppen nem, vagy csak rendkívüli kis mértékben állítatnak elő. Különösen az ajándék és disztárgyak és ezek közt az utánozhatlan keleti, kínai, perzsiai, török, stb. készítmények azok, melyek nagy keresletnek örvendenek. Szóval az az óriási készlet, mely Kertésznek Dorottya-utca 1. sz. a. üzletében a legkülönbébb diszmű és műipari tárgyakból fel van halmozva, bevitelünknek rendkívül érdekes képletét nyújtja.

Betűszedők gyűlése Bécsben. A bécsi betűszedők tegnapelőtt gyűlést tartottak, melyben mintegy 400-an vettek részt s elhatározták, hogy a munkadíj fölemelését és a munkaidőnek 9 órára való leszállítását követelik.

Lakada'mas bolgár miniszter. Sophiából távirják 20-iki kelettel: Mutkurov hadügyminiszter tegnap tartá lakada'mát Stambulov miniszterelnök leányával. Az esküvőn jelen volt Ferdinánd herceg, anyjával, Clementina hercegnővel.

Közzgazdaság.

(Szállítás a bolgár hadsereg részére.) A brasói kereskedelmi és iparkamara a cs. kir. főügynökségtől Sofiában a következő átiratot kapta: Hivatkozással f. hó 17-én kelt itteni átiratra, van szerencsénk értesíteni, hogy a bolgár fejedelmi hadügyi miniszterium rendelete szerint az ajánlati tárgyalások a f. évi október 26-án 3250 szám alatt részletezett fölszerelési cikkek szállítására iránt megint elhalasztattak, még pedig f. évi december 27. 28. 29.-re új stílus szerint. A póttárgyalások most már 1888-ik évi január hó 2. 3. 4.-ikére új stílus szerint vannak kitűzve.

Bulgáriai szállítás. A szófiai osztrák-magyar vezérügynökség f. hó 6-áról keltezve értesítette a brassói kereskedelmi és iparegyesületet, hogy a bolgár szállítási szabályzatok értelmében bolgár gyártmányok 15% kedvezményben részesülnek, a mi azonban a gyakorlatban 6 1/2%-ra apad, minthogy 8 1/2% behozatali vám s pótlék levonásba hozatik. Habár a bolgár vállalkozók kérvényezték e levonás ellen, az érvényben marad a f. hó folyamán tartandó nagy versenytárgyalásnál is.

(Felépítményi faanyagok szállítás a Budapest pécsi vasút részére.) A budapest-pécsi vasút üzletigazgatósága óhajtja a szükséges felépítményi faanyag szállítását, (talpfák stb.) 1888-ik évben ajánlati tárgyalás útján biztosítani. Az ajánlatok f. évi december 31-ig a nevezett üzletigazgatóságnál Budapesten benyújtandók. A szállítási feltételek az igazgatóságtól (Andrássy ut 3 sz. III.) megszerezhetők. A kimutatás a szállítandó anyagokról a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthezők.

* Lásd a „Brassó” 132., 133. és 134. számait.

A szerkesztő postája.

Csik-Gyimes. Nem tudom, mi akar az lenni, mert levelében nem mondja. Kérem emlékeztetni a tárgyra s postafordultával küldöm.

A... Pozsony. Az előfizetést vettük. A lapot megindítottuk.

Galacz. Rendben van minden.

Nagyvárad. Ügyét szívesen intézzük el. Egyáltalában szívesen nyújtunk segédkeztet vidéki előfizetőinknek minden helyben lévő ügyeik elintézésében.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése.

Brassó, 1887. december hó 22-én

Román papírpénz à 20 frankos	8.40 vétel	8.42 eladás
ezüstpénz à 20	8.35	8.40
Napoleon d'or (aranypénz)	10.03	10.07
Török lira	11.40	11.42
Arany	5.98	6.00
Orosz papírrubel	108.—	109.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 13166—1887.

Hirdetmény.

Miután a városi közönség képviselője Brassó városának a helypénzek és sárvádijak beszedésére engedélyezett jog haszonbérbe adása végett a folyó évi november hó 23-án megtartott írásbeli árverezés eredményét el nem fogadta, nevezett jognak az 1888. évi január hó 1-től december hó 31-éig terjedő haszonbérbe adása végett f. évi december hó 27-én ujonnan írásbeli árverezés fog tartatni.

Ez azon megjegyzéssel tétetik közhirrre, hogy vállalkozni óhajtok erre vonatkozó, zárt írásbeli ajánlatukat, melyhez az egy évre ajánlott összegnek 10 %-át képező bálnapénz csatolandó, folyó évi december hó 27-én délelőtti 11 óráig, a városi gazdasági hivatal gondnokának, Hintz Ernő urnak adják át.

Az írásbeli ajánlatoknak bizottmányilag való felbontása f. évi december hó 27-én délelőtti 12 órákor történik.

Vállalkozni óhajtok kötelesek ajánlatukban bevallani, hogy előttük az árverezés és haszonbér feltételei ismereteselek s ezeknek teljesen alávetik magukat; továbbá kötelesek az egy évre ajánlott haszonbéri összeget számokkal és szavakban kifejezni.

Az árverezés és haszonbér feltételei a városi gazdasági hivatalnál a szokost hivatalos órákban az árverezés napjáig közszemlére ki fognak tétetni.

Brassó, 1887. december hó

A városi tanács.

Ad 8869.—1887. tllkvi számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy *Gocz Bálint* grehajtatónak, *Gocz Dénes* né végrehajtást szenvedő elleni 110 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a Brassó város határában fekvő, a brassói 3839. sz. tllkben A + a alatt foglalt 6045. helyrajzi számú egész ingatlanra az árverést 1530 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi január hó 20-ik napján délelőtti 9 órákor a brassói kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.

LX. t. cz. 140. § a értelmében a bálnapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elimervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. október hó 15.

A kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság. (495) 1—1 Kovács, egyesbíró.

Ház- és erdőeladás.

Előpatakon a sétatér közepén levő Antos-féle vendéglő és az Árapatak-előpataki 293. számú tllkben 1483, 1583¹/₂, 1582²/₂, 1583, 1584. hr. számok alatt előforduló, Előpatakára befüggő 56 hold 500 □ öl kiterjedésű fiatal csereerdő örök áron eladó. Bővebb fétvilágosítást ügyvéd Kókossy Endre ad Seps-Szent-Györgyön.

75 krajczárért

egy egész hónapig bárki egy jól szerkesztett népies irányú ellenzéki kis képes politikai napilapot járthat: a

KIS UJSÁG-ot.

mely Budapesten Wodianer F. és Fiai budapesti könyvnyomdász, könyv- és hírlap-kiadóhivatalában jelenik meg.

A „KIS UJSÁG” nemzeti ellenzéki politikát követ, szíves kitartással, lankadatlan eréllyel küzd a haza boldogságáért, s a honfentartó magyar faj uralmáért.

A „KIS UJSÁG” nagy gondot fordít, hogy olvasóinak igényeit minden tekintetben teljesen kielégítse. Ugy a főváros, mint az ország és a külföld minden híret naponként híven és gyorsan közli. A nevezetesebb napi eseményeket szép kiviteli képekkel illusztrálja. Ezenkívül rendkívül érdekesítő, — többnyire a fővárosi életből merített, — regényeket közöl, a melyek bárki által könnyen élvezhető népies nyelven vannak megírva.

Előfizetési árak félévre 4.50; egy negyed évre 2.25 és havonként 75. kr.

Mutatvány-számok bárkinek ingyen küldetnek. (488) 1—3

Jó kereset!

Bizalmas személyeket keresünk sorsjegyek eladására részletfizetés mellett, az 1883. évi XXXI. t. cz. értelmében. Magas jutalékot, esetleg havi fizetést is adunk.

Fővárosi váltóüzlet társaság

ADLER és Társa
15 Budapest. 25

PAPP FERENCZ

butorgyártó

Brassóban, a Nagy- s Czérna-utca sarkán

ajánlja a legnagyobb választéku butorokkal felszerelt

butorraktárát, (437) 8—*

valamint műhelyét, mely minden e szakmába vágó munkákat gyorsan s jutányosan készít.

Ugyanitt díófa-furnírok is kaphatók.

Legjobb minőségekről felelünk!

Brassói egyesült mómalmok.

A brassói legnagyobb versenyképességű mómalmok egyesülése által azon kellemes helyzetbe jutottunk, eddig el nem ért kitűnő minőségű

örleményeket

előállíthatni, melyeket legolcsóbb árak mellett ajánlunk a n. érd. közönségnek.

A t. cz. gahonatermelő közönségnek pedig tudomására hozzuk, hogy szövetezetünk alapján bármely mennyiségű buzának megvásárlása részünkre lehetségessé vált — és hogy mindig azon helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb piaci árakat fizethetjük.

(460) 11

Brassói egyesült mómalmok.

König, Hesshaimer, Prentner, Seevald, Pellionis, Binder, Paul, Hügel

Legnagyobb versenyképesség!

Gyors és biztos segély gyomorhajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leghathatóbb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legnagyobb gondal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőgös, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőírat van kitéve szíves betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszerárából a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az ide mellékelt törvényesen leteleményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszertárában „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellermen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapest Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszerára raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer hálairat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genyedésnél vérdaganatoknál, nyílfakadásoknál és pokolvárnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttestemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyítottik, a hol azonban már a genyeképződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja és meggyógyítja lez.

25 és 35 kros szelenczékben. (440) 4—15

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba (9 nyelven nyomtatva és kék lemez papírosba, mely az idemellékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkísérlettel és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

ALEXI könyvnyomdája

BRASSÓ

könyomda, xylográfia és czinkográfia.

Minthogy sikerült Lehmann Gottlieb urat mint munkatársat üzletem számára megnyerni, az eddigi üzletemmel kapcsolatosan fennebb jelzett szakokat is bevezettem, a mi azon kellemes helyzetbe hoz, hogy mindennemű grafikus rendeléseket, mint: *legfinomabb névjegyeket, szám-lákat gyári látképekkel, részvényeket, — chromolitografiai falragaszokat, művészi képekkel bíró műveket, terveket* stb. leggyorsabban és legpontosabban teljesíthetek. — Kérem e tekintetben a n. é. közönség szíves rendeléseit.

Kiváló tisztelettel

Alexi Theochár.

üzlettulajdonos.

(383) 6—12